

De Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) is de koepelorganisatie voor verwerkende en importerende bedrijven en branches in de Nederlandse levensmiddelenindustrie en vertegenwoordigt circa 500 bedrijven en 19 brancheorganisaties. Een industrie die (direct en indirect) zorgt voor 453.000 banen, 4,4% van de totale werkgelegenheid in Nederland. Ook is de sector goed voor 4% van het BBP en daarmee een steunpilaar van de Nederlandse economie en arbeidsmarkt¹.

In het kader van de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/6332 vraagt de FNLI aandacht voor het voornemen van Minister Schouten om laagdrempelige en onafhankelijke geschillenbeslechting te stimuleren door daarvoor een Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken op te richten. De FNLI heeft met interesse kennisgenomen van het voorgestelde conceptreglement van de geschillencommissie en – vanuit het oogpunt van laagdrempeligheid, onafhankelijkheid en praktische uitvoerbaarheid – enkele opmerkingen en/of suggesties die in voorliggende inbreng nader worden toegelicht. De FNLI hoopt van harte dat gedane voorstellen/aandachtspunten worden meegenomen in de definitieve regeling van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken.

Aandachtspunten

Algemeen

De Wet OHP lijkt primair leveranciers in hun relatie tot grotere afnemers bescherming te bieden. Het reglement lijkt ook opgezet om klachten van leveranciers jegens (grotere) afnemers te faciliteren. Toch blijkt dat kennelijk ook de afnemer een geschil aanhangig kan maken (zie artikel 11 en artikel 19 lid 2). Deze mogelijkheid is echter niet in het gehele reglement consistent uitgewerkt. Ook hecht de FNLI er belang aan om aandacht te vragen voor het feit dat het verloop van de procedure en de verschillende termijnen die gehanteerd worden in de Conceptregeling, verduidelijking behoeft.

1. Deskundigheid geschillencommissie | artikel 2

In artikel 2 van het reglement worden de spelregels inzake de samenstelling van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken uiteengezet, waarbij het bestuur van Stichting Geschillencommissies voor Beroep en Bedrijven de leden van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken benoemt. Voor de FNLI is op basis van het voorgestelde reglement niet helder op basis van welke criteria (deskundigheid) deze benoeming plaatsvindt, voor welke termijn de leden worden benoemd en of partijen die onder de reikwijdte van de Wet OHP vallen ook recht hebben op voordracht van potentiële leden van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken. Ook wijst de FNLI op de grote heterogeniteit van partijen die onder de reikwijdte van de Wet OHP vallen en de diversiteit en complexiteit van onderwerpen die aanleiding kunnen geven tot geschillen. De Stichting Geschillencommissie dient zich hier voldoende rekenschap te geven bij het selecteren van gekwalificeerde deskundigen die een rol in de geschillencommissies zouden moeten spelen.

2. Individuele of collectieve geschillenbeslechting | artikel 3

In de praktijk is het goed mogelijk dat partijen die onder de reikwijdte van de Wet OHP vallen hun geschil met afnemer of leverancier in collectiviteit willen adresseren bij de Geschillencommissie

¹ FNLI Monitor Levensmiddelenindustrie 2020

Oneerlijke Handelspraktijken. Redenen hiervoor kunnen zijn dat er sprake is van een grote mate van identieke of vergelijkbare geschillen of ketenverhoudingen. In het voorgestelde reglement lijkt de mogelijkheid tot collectieve geschillenbeslechting expliciet uitgesloten doordat in artikel 3 in enkelvoud over afnemer en leverancier wordt gesproken. De FNLI acht dit in het kader van het achterliggende doel (laagdrempeligheid) van de geschillenbeslechting via de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken suboptimaal en ongewenst.

3. Ontvankelijkheid van klacht | artikel 6.1

Voordat de geschillenbeslechting onder de vleugels van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken van start kan gaan wordt van de leverancier verwacht dat “hij zijn klacht eerst bij de afnemer heeft ingediend”. Deze formulering stelt geen vormvereisten aan het kenbaar maken van de klacht bij de afnemer en dat kan in praktijk tot ongewenste en onduidelijke situaties leiden. De FNLI zou daarom “kenbaar maken” nader gedefinieerd willen zien. In aanvulling daarop vraagt de FNLI zich af of er een termijn gesteld wordt aan de periode vanaf het moment dat de klacht bij de afnemer is ingediend en het moment waarop de klacht moet worden ingediend bij de commissie.

4. Gemachtigde geschillenbeslechting | artikel 6.3

In het kader van laagdrempelige geschillenbeslechting voorziet het reglement (artikel 6.3) in de mogelijkheid om als leverancier een gemachtigde aan te wijzen zodat de identiteit van de leverancier onbekend blijft. De FNLI hecht waarde aan deze optie maar acht de term ‘gemachtigde’ onvoldoende gedefinieerd in het voorgestelde reglement. In ieder geval is er geen aansluiting bij de definitie van ‘belanghebbende’ uit artikel 8 van de Wet OHP waarbij “een leverancier, een organisatie waar een leverancier lid van is of een vereniging van dergelijke organisaties, wordt als belanghebbende aangemerkt”.

5. Betaling van gelden/kosten door afnemer | artikel 8.3

Binnen het voorgestelde reglement zijn twee type kosten van toepassing voor de afnemer, namelijk het behandelingsgeld en (een deel van) het onderzoeksgeld (artikel 14). Voor beide type gelden of kosten geldt dat de voorgestelde regeling stelt dat “de behandeling van het geschil zal geen verdere voortgang vinden, dan nadat de afnemer de kosten ervoor heeft voldaan”. Hierdoor kan een ongewenste situatie ontstaan waarbij de uitspraak van de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken wordt belemmerd door de opstelling (het niet voldoen van de in rekening gebrachte kosten) van de ‘gedaagde’ (afnemer) partij. Wat de FNLI betreft vervalt deze optie (tot niet-betalen) en geldt een wettelijke verplichting tot betaling en een betalingstermijn van 30 dagen voor het betalen van de behandelings- en onderzoeksgelden. Bovendien is de FNLI van mening dat de kosten van de behandeling van het geschil (uiteindelijk) betaald moeten worden door de partij die in het ongelijk wordt gesteld. Tot slot is onduidelijk hoe de hoogte van het klachtengeld wordt vastgesteld, of dit bijvoorbeeld middels een staffel gebeurt en of dit voor alle partijen gelijk is.

6. Openbaarheid van geschillenbeslechting en publicatie uitspraken (artikel 25)

Om het (precedent)effect – maar ook het lerende vermogen van de partijen die onder de Wet OHP vallen – van de uitspraken van Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken te versterken is het zeer gewenst dat de regeling een plicht voor de Geschillencommissie Oneerlijke Handelspraktijken opneemt inzake de publicatie van de uitspraak. In de huidige formulering van artikel 25 wordt de

Geschillencommissie de optie geboden tot publicatie. Wat de FNLI betreft is dat *by default* georganiseerd door een publicatieplicht. Daarnaast is het wenselijk dat er duidelijkheid komt over de openbare bekendmaking van zaken die op de rol van de Geschillencommissie staan en de mogelijkheid om zittingen van de commissie bij te wonen.

Meer informatie

Murk Boerstra | Adjunct-directeur | mboerstra@fnli.nl

Hylke Brunt | Manager Economische Zaken | hbrunt@fnli.nl